

Tromsø 29.2.12

Styret i Forening for kjønnsforskning i Norge har vedtatt følgende høringsuttalelse:

Forening for kjønnsforskning setter pris på at Regjeringen oppnevnte likestillingsutvalget og det mandatet de fikk. Vi synes utvalget har gjort et svært grundig arbeid som på en logisk og strukturert måte tar utgangspunkt i, og følger opp, den vedtatte likestillingspolitikken i Norge.

Forening for kjønnsforskning i Norge er en faglig sammenslutning med individuelle medlemmer, i hovedsak forskere, men også andre med interesse for eller brukere av kjønnsforskning, fra hele landet. Foreningen har ca 220 medlemmer som årlig betaler sin medlemskontingent. Foreningen arbeider for å:

- bidra til å bedre rammevilkårene Forskningsrådet, myndighetene og andre institusjoner setter for norsk kjønnsforskning
- bidra til å synliggjøre betydningen av kjønnsforskning i kultur og samfunn
- skape møteplasser og legge til rette for kontakt mellom våre medlemmer og mellom kjønnsforskere rundt fag og forskningspolitiske temaer.

Om likestillingsutvalgets forslag om å opprette et direktorat med regionale kontor

Vi synes det er særlig viktig og positivt at utvalget på et faglig grunnlag har påpekt hvilke mangler det er i den norske forvaltningen med hensyn til å sørge for at lovgivers politikk iverksettes. Utvalget viser at eksisterende forvaltning og institusjoner ikke er dimensjonert og utviklet for å drive en systematisk oppfølging og tilsyn med de oppgaver den vedtatte likestillingspolitikken forutsetter. Utvalgets forslag om et direktorat med regionale kontor synes hensiktsmessig. Foreningen for kjønnsforskning har medlemmer i hele landet som i forskning og andre arbeid viser at ulike regioner i stor grad opplever spesifikke og regionale utfordringer med hensyn til likestillingsarbeid. Vi mener argumentene for oppfølging av likestillingsarbeidet i kommunene som arbeidsgivere, myndighetsutøvere og tjenesteleverandører er viktig siden en stor del av velferdsstatens ordninger kanaliseres gjennom kommunene. Det er derfor viktig for gjennomføringen av likestillingspolitikken. Norge har i all hovedsak et næringsliv bestående av små og mellomstore bedrifter. Det tilsier også et regional oppfølgingsorgan av bedriftene som arbeidsgivere.

Om kunnskapsbehov, likestillingsforskning, kjønnsperspektiv og kjønnsforskning

I kapittel 4.2.2.3 omtales departementenes roller som kunnskapsutviklere. Her slås det fast at Barne-, likestilling- og inkluderingsdepartementets har et overordnet ansvar for å bidra til å utvikle og oppdatere nødvendig kunnskapsgrunnlag på likestillingsfeltet. Alle andre departement har ansvar for å bidra til å frembringe nødvendig likestillingsrelevant kunnskap i sine sektorer.

Vi er meget fornøyd med at Likestillingsutvalget i budsjettet for det foreslåtte direktoratet foreslår 50 000 000 kr i året til dette. Vi er ikke i tvil om at utvalget er opptatt av å utvikle kunnskapsgrunnlaget for likestillings- og inkluderingsarbeidet, og vil argumentere for at et beløp i en slik størrelse administrert av et direktorat er nødvendig fordi det er betydelige kunnskapsutfordringer i dette feltet. FOKK mener at vi trenger:

- Direkte forskning på utvikling og gjennomføring av likestillingspolitikk på alle samfunns- og politikkområder
- Forskning på tiltak og utforming av slike, med et mangfold av perspektiver, fra ulike disipliner, på en rekke substansielle felt
- utvikling av kunnskapsgrunnlag i alle sektorer med
  - o multidimensjonale og interseksjonelle perspektiver, inkludert kjønnsperspektiver
  - o kjønnsforskning – forskning på kjønn, med ulike perspektiv
  - o metodeutvikling, særlig på flerdimensjonale problemstillinger
  - o evalueringsbehov og –utfordringer, i ulike sektorer og på samfunnsområder

Videre skal fagdepartementene bidra til tilstrekkelig likestillingsrelevant kunnskapsgrunnlag på sine felt. Våre erfaringer med en rekke fagdepartement og ulike kunnskapsfelt indikerer at mange i liten grad bestiller og bidrar til dette. Vi kan ikke dokumentere dette med referanse til forskning på området, men vår erfaring med ulike departements utlysning på Doffin, den nasjonale portalen for offentlige anskaffelser i Norge, samt annen erfaring med Justisdepartementet, Finansdepartementet, Utenriksdepartementet, Fornyings, administrasjon og kirke departementet, Olje- og energidepartementet, Kyst- og fiskeridepartementet, er at de i liten grad etterspør likestillingsrelevant forskning, forskning med eksplisitt kjønnsperspektiv eller flerdimensjonale perspektiv. Følgelig bidrar de også i liten grad til å videreutvikle fagfeltet.

Samarbeid og dialog med organisasjoner

2.2.4. Forening for kjønnsforskning støtter forslaget om å etablere et kontaktutvalg mellom de sentrale myndigheter og likestillingsorganisasjonene Et slikt utvalg vil bidra til å etablere et fast kontaktpunkt mellom myndigheter og organisasjonene på likestillingsfeltet. Vi mener det både vil samle og styrke likestillingsarbeidet og gi de frivillige organisasjonene en sterkere stemme i den offentlige likestillingsdebatten.

Likestillingsutvalget foreslår at Barne-, likestillings- og inkluderingsministeren og partene i arbeidslivet må styrke samarbeidet når det gjelder kjønnslikestilling. Vi er enig med utvalget i at det bør opprettes et forum for likestilling som har som overordnet mål å følge opp aktivitets- og redegjøringsplikten både på nasjonalt og regionalt nivå. Det som tidligere har

vært basert på tillitsrelasjoner mellom arbeidstakersiden og arbeidsgiversiden, vil i større grad forplikte partene i arbeidslivet i kjønns- og likestillingsrelaterte spørsmål.

10-årig program og satsing på regionkontorer for likestilling

Forening for kjønnsforskning er fornøyd med at utvalget påpeker at det er et stort behov for et økonomisk krafttak for å kunne drive et godt forsknings- og utviklingsarbeid på likestillingsfeltet. Vi følger også utvalget i at Sveriges erfaringer med å satse stort for å løfte det nasjonale og det regionale likestillingsarbeidet har stor overføringsverdi til norske forhold. Dette gjelder for eksempel en omfattende kurs- og etterutdanningsvirksomhet om kjønn, likestilling og mangfold som over de siste årene har samlet over 65000 deltakere. Et løft av denne dimensjonen vil støtte opp om og gi muligheter for innovasjon for likestillingsarbeidet regionalt og lokalt. I dag har vi ikke et etablert regionalt likestillingsarbeid, og de bevilgningene som er i omløp fra BLD er for små og tilfeldige for å kunne drive kunnskapsbasert forskning på lokale likestillingsutfordringer. Sørlandet er et eksempel på en region som sliter mer enn andre (scorer lavest på SSBs likestillingsindeks), uten at det nødvendigvis fanges opp nasjonalt. Derfor støtter vi forslaget om å etablere egne regionkontor for likestilling. Vi mener kontorene vil kunne avhjelpe kunnskapsutfordringene ved at det bevilges midler både til forskning og utviklingsarbeid - og til det pådriverarbeidet som er nødvendig i distriktene. Et eget direktorat for likestillingsarbeid vil kunne bidra til å sikre implementering av ulike dimensjoner ved likestillingspolitikken rundt om i landet, samordne kunnskapsbehov og sørge for oppfølging av disse samt ansvarliggjøre folk lokalt og sikre nasjonal oppfølging og kontroll.

Forening for kjønnsforskning ønsker også å påpeke at en sterkere vektlegging av aktivitets- og rapporteringsplikt er viktig for høyskoler, universitet og forskningsinstitusjoner.

Forening for kjønnsforskning i Norge

Sign.

Marit Aure

Leder i styret